

Чи відчують українці себе європейцями й наскільки довіряють європейським інституціям

Загальнонаціональне соціологічне опитування проведено Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва спільно із соціологічною службою Центру Разумкова з 15 по 20 червня 2024 року. Опитування методом face-to-face проводилося у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Херсонській, Хмельницькій, Черкаській, Чернігівській, Чернівецькій областях та місті Києві (у Запорізькій, Миколаївській, Харківській, Херсонській областях – лише на тих територіях, що контролюються урядом України та на яких не ведуться бойові дії).

Опитування проводилося за стратифікованою багатоступеневою вибіркою із застосуванням випадкового відбору на перших етапах формування вибірки та квотного методу відбору респондентів на заключному етапі (коли здійснювався відбір респондентів за статево-віковими квотами). Структура вибіркової сукупності відтворює демографічну структуру дорослого населення територій, на яких проводилося, станом на початок 2022 року (за віком, статтю, типом поселення).

Опитано 2016 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3%. Водночас додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

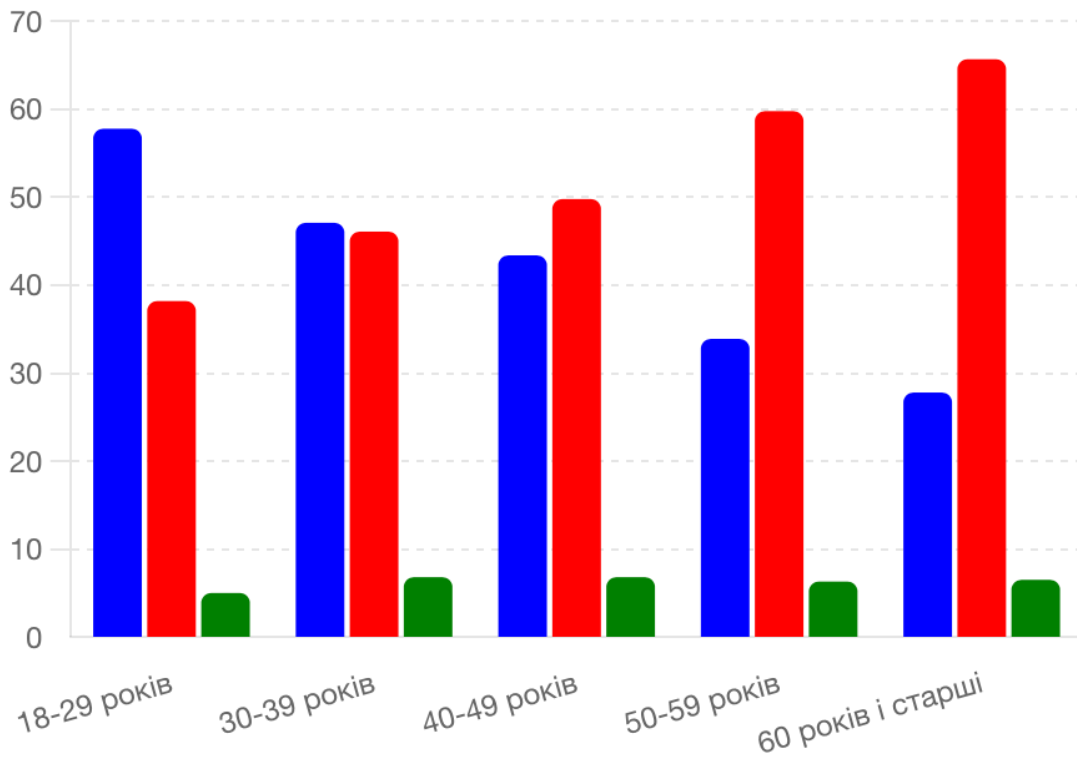
- Більшість респондентів (53%) все ще не відчують себе європейцями або відчують себе ними незначною мірою (скоріше ні або ні). Водночас значна частина (40%) таки ідентифікує себе тією чи іншою мірою як європейці. Це може свідчити про те, що процес інтеграції до європейської спільноти ще не завершений, і багато українців все ще не асоціюють себе з європейською культурою та цінностями.
- Відчуття себе європейцем збільшується зі зменшенням віку, зростанням рівня освіти та фінансового становища.

- Найвища європейська самоідентифікація притаманна жителям Західного регіону, а також тим, хто спілкується у родині українською мовою.
- Європейський Союз для більшості українців асоціюється з тими позитивними аспектами, які через війну є менш досяжними на території України: свобода подорожей, навчання та робота будь-де в межах ЄС (49%), якість життя для майбутніх поколінь (44%), економічне процвітання (39%), соціальна захищеність (35%), демократія (34%), мир (33%). Однак деякі респонденти асоціюють ЄС і з негативними явищами, такими як втрата культурної ідентичності (9%), бюрократія (7%), безробіття (6%).
- Разом з тим, українці менше схильні ділитися суверенітетом з органами влади Європейського Союзу. Зокрема, у разі якби Україна стала членом ЄС, з ідеєю, щоб національна зовнішня політика визначалася органами ЄС, погодилися б 37% опитаних громадян України, не погодилися б – 48%. Так само, з ідеєю, щоб оборонна політика України визначалася органами ЄС, погодилися б 38% опитаних, не погодилося б – 45,6%.
- Водночас Європейський Союз має найвищий рівень довіри серед українців (скоріше довіряють йому 60% респондентів, скоріше не довіряють – 20%). Такі європейські інституції, як Європейський парламент (47%), Європейська комісія (42%) та Європейська рада (40%) також мають високий рівень довіри. Про ці інституції чула абсолютна більшість українців.
- Влада США має менший баланс довіри (скоріше довіряють їй 37%, скоріше не довіряють – 32,4%).
- Натомість українська влада порівняно з іноземними інституціями викликає менше довіри (скоріше довіряє їй 31%, скоріше не довіряють – 49%). Це може відображати високий рівень очікувань від ЄС та розчарування у власних національних інституціях.

Чи відчуваєте Ви себе європейцем/-кою?

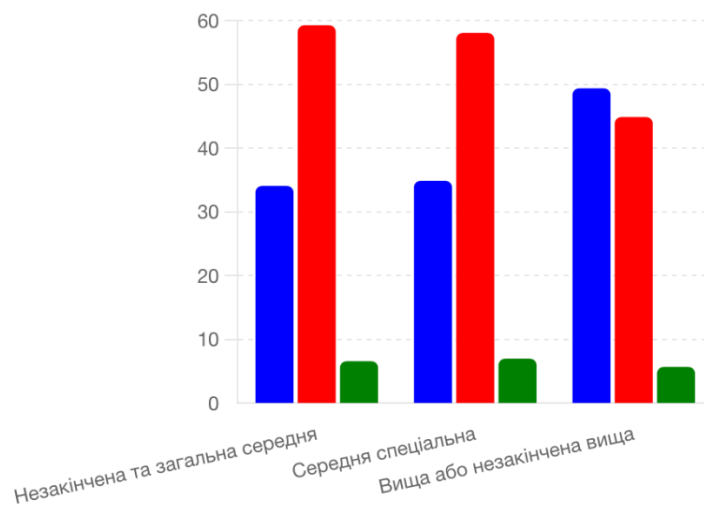
Розподіл за віком

Так
Ні
Важко відповісти

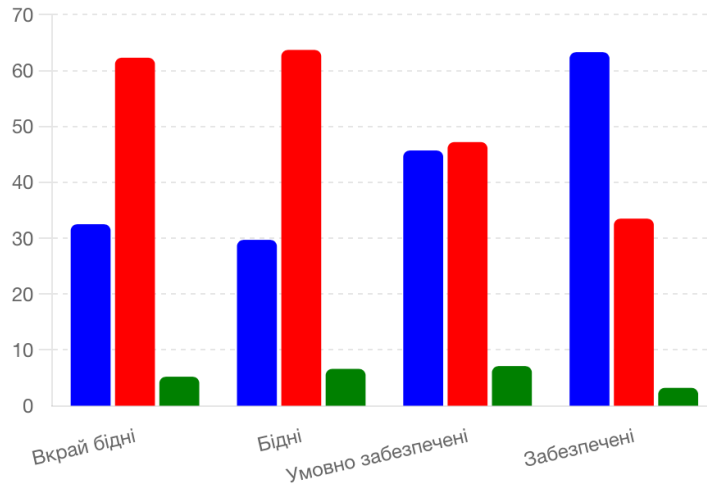
Розподіл за рівнем освіти

Так
Ні
Важко відповісти

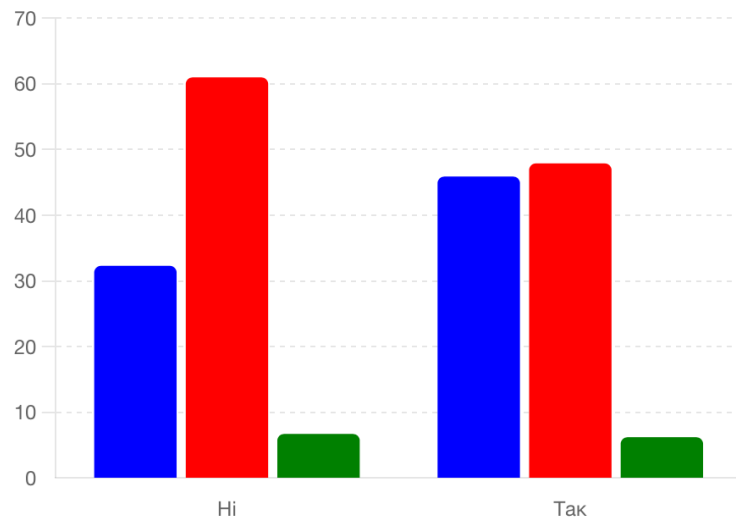
Так
Ні
Важко відповісти

Розподіл за матеріальним становищем

Розподіл за наявністю роботи

Так
Ні
Важко відповісти

Розподіл за макрорегіонами до переселення

Розподіл за мовою спілкування вдома

Таблиці розподілів відповідей

1. Чи відчуваєте Ви себе європейцем/-кою?

1. Так	16,3
2. Скоріше так	24,1
3. Скоріше ні	26,8
4. Ні	26,4
5. Важко відповісти	6,4

2. Що для Вас особисто означає Європейський Союз? (Ви можете вибрати кілька варіантів відповіді)

1. Безробіття	6,4
2. Бюрократія	6,8
3. Втрата контролю за кордоном між моєю та іншими країнами	7,8
4. Втрата культурної ідентичності	9,3
5. Демократія	34,4
6. Економічне процвітання	39,4
7. Євро (валюта)	23,1
8. Зростання злочинності	6,0
9. Культурне різноманіття	18,6
10. Мир	33,0
11. Свобода подорожей, навчання і роботи будь-де в межах ЄС	49,0
12. Сильніший вплив у світі	22,5
13. Соціальна захищеність	35,0
14. Витрата грошей	8,2
15. Якість життя для майбутніх поколінь	43,8
16. Інше	1,6
17. Важко відповісти	4,5

3. Уявіть, що Україна стала членом Європейського Союзу. У такому разі, чи погодилися б Ви або зовнішня політика України визначалася більшою мірою органами влади Європейського Союзу, аніж українською владою?

1. Ні	18,2
2. Скоріше ні	29,9
3. Скоріше так	25,3
4. Так	11,3
5. Важко відповісти	15,2

4. Уявіть, що Україна стала членом Європейського Союзу. У такому разі, чи погодилися б Ви або оборонна політика України визначалася більшою мірою органами влади Європейського Союзу, аніж українською владою?

1. Так	12,7
2. Скоріше так	25,3
3. Скоріше ні	25,3
4. Ні	20,3
5. Важко відповісти	16,5

5. Чи чули Ви про Європейський парламент?

1. Так	82,0
2. Ні	14,4
3. Важко відповісти	3,7

6. Чи чули Ви про Європейську комісію?

1. Так	69,5
2. Ні	25,0
3. Важко відповісти	5,5

7. Чи чули Ви про Європейську раду?

1. Так	65,5
2. Ні	27,3
3. Важко відповісти	7,2

8. Наскільки Ви довіряєте чи не довіряєте...?

		Скоріше довіряю	Скоріше не довіряю	Важко відповісти
1	Європейському Союзу	59,7	20,2	20,2
2	Українській владі	30,9	49,3	19,8
3	Європейському парламенту	46,9	21,8	31,3
4	Європейській комісії	41,8	22,9	35,3
5	Європейській раді	39,8	22,1	38,1
6	Владі США	37,0	32,4	30,7